

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
047/09	Fylkestinget	22.04.2009

Avvikling av stipend / kompensasjon for bruk av egen datamaskin i videregående skole**Sammendrag**

Fylkestinget i Nordland vedtok i *FT-sak 15 – 2005 Strategisk plan for digital kompetanse*. Den strategiske planen er nøye knytta til *St.meld.nr.30 (2003 – 2004) Kultur for læring* som ble vedtatt i Stortinget med brei politisk enighet. Meldinga blir som oftest referert til som *Kunnskapsløftet*.

Den obligatoriske bruken av datamaskin i opplæringa ligger fast. Forslaget om å avvikle elevstipend/kompensasjon for å bruke egen datamaskin i opplæringa, kommer som en følge av at læremiddelordninga fra og med skoleåret 2009 - 2010 for første gang gjelder vg1-elevne. *Opplæringslovens §3.1 og Forskriftens § 19–6* tar høyde for at skoleeier kan kreve egenandel fra eleven når skoleeier låner ut datamaskin. For første gang siden innføringa av Kunnskapsløftet er det sammenfall mellom obligatorisk bruk av datamaskin i opplæringa i Nordland og skoleeiers mulighet til å kreve egenandel fra elevne for bruk av datamaskin.

Det foreslås i saka at Nordland fylkeskommune kjøper inn bærbare datamaskiner til alle vg1-elevne, og at elevne betaler en egenandel som tilsvarer det beløpet de til enhver tid får utbetalt i ikke-behovsprøvd stipend fra Statens lånekasse.

For å gjøre det mulig å gjennomføre ei slik ordning i praksis fra og med neste skoleår, har fylkesrådet i samråd med aktuelle gruppeledere bedt administrasjonen forberede ei eventuell ny ordning. Det har blitt lagt opp til brei informasjon til elevne og deres foresatte om ei eventuell ny ordning. I denne informasjonen er det tatt forbehold om fylkestingets endelige vedtak.

Elevne overtar datamaskinen vederlagsfritt etter fullført videregående skole (tre år). De som slutter etter to år på yrkesfaglige utdanningsprogram, kan overta maskinen mot å betale for et tredje år. Det utarbeides retningslinjer og rutiner for hvilke rettigheter elever som ikke omfattes av hovedordninga som er skissert her, har til å overta datamaskinen.

Begrunnelsen for saka er pedagogisk, administrativ og økonomisk. Det er også lagt vekt på at ei ordning der skolene eier datamaskinene inntil eleven slutter, vil virke sosialt utjevne.

For å kvalitetssikre stegene i prosessen, er det nedsatt ei tverretattlig arbeidsgruppe. For å sikre forankring har skolene, fagorganisasjonene og Elevorganisasjonen blitt trukket inn i prosessen. Det er lagt opp til brei informasjon om den nye ordninga.

Fylkesrådets vurdering

Hovedbegrunnelsen for å legge om fra stipend/kompensasjon for bruk av egen datamaskin til at Nordland fylkeskommune eier datamaskinene, er pedagogiske og økonomiske. Ved å sørge for at alle elevene får samme type maskin legges det til rette for en mer systematisk og metodisk bruk av ny teknologi i læringsarbeidet. Skolene og lærerne får et langt bedre grep om innholdet som installeres på maskinene og dersom maskinene må erstattes eller repareres, vil dette kunne skje umiddelbart. Ny ordning anses som mer bærekraftig og ivaretar sosial utjamning. For å forankre den nye ordninga, har det blitt lagt opp til prosesser som inkluderer skolene, fagorganisasjonene og Elevorganisasjonen.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nåværende stipend- /kompensasjonsordning avvikles. Ordninga erstattes med at Nordland fylkeskommune ved de videregående skolene eier datamaskinene, og der alle elevene/lærlingene betaler egenandel som tilsvarer den summen opplæringslova hjemler.
2. Ny ordning innføres fullt ut fra og med skoleåret 2009 - 2010. Det vil ikke være anledning for elevene å bruke egen bærbar datamaskin.
3. Som hovedordning overtar den enkelte elev datamaskinen vederlagsfritt etter fullført videregående skole (tre år). De som slutter etter to år på yrkesfaglige utdanningsprogram, kan overta maskinen mot å betale egenandel for et tredje år.
4. Fylkestinget tar til etterretning at fylkesrådet har bedt administrasjonen om å sette i gang en del praktisk arbeid for å forberede en eventuell omlegging av stipendordninga; så som informasjon til elever og foresatte, kvalitetssikring av forberedende tiltak og samarbeid med andre fylkeskommuner om anbud.

Bodø den 24.03.2009

Odd Eriksen
fylkesrådsleder

Trud Berg
fylkesråd for utdanning

22.04.2009 Fylkestinget

FT-047/09

Innstillinga fra komite for utdanning og kompetanse ble lagt fram av saksordfører Allan Ellingsen, FrP:

1. Nåværende stipend- /kompensasjonsordning avvikles. Ordninga erstattes med at Nordland fylkeskommune ved de videregående skolene eier datamaskinene, og der alle elevene/lærlingene betaler egenandel som tilsvarer den summen opplæringslova hjemler.
2. Ny ordning innføres fullt ut for VG1 fra og med skoleåret 2009-2010. Det vil ikke være anledning for elevene å bruke egen, bærbar datamaskin, dog med følgende unntak:

- I de tilfeller fylkeskommunale tjenestemenn har informert grunnskoleelever og/eller deres foresatte om at tidligere ordning videreføres, vil privat datamaskin kunne brukes, og det vil bli utbetalt stipend på kr. 4.000. Det må fremlegges faktura for kjøp av datamaskin i perioden 1. januar – 20. april 2009.
3. Fylkesrådet får fullmakt til å godkjenne eventuelle alternative løsninger pga praktiske og pedagogiske forhold, bl.a. utstyrløsninger for utdanningsprogrammet medie- og kommunikasjon.
  4. Som hovedordning overtar den enkelte elev datamaskinen vederlagsfritt etter fullført videregående skole (tre år). De som slutter etter to år på yrkesfaglige utdanningsprogram, kan overta maskinen mot å betale egenandel for et tredje år.
  5. Fylkestinget tar til etterretning at fylkesrådet har bedt administrasjonen om å sette i gang en del praktisk arbeid for å forberede en eventuell omlegging av stipendordninga; så som informasjon til elever og foresatte, kvalitetssikring av forberedende tiltak og samarbeid med andre fylkeskommuner om anbud.

Allan Ellingsen, FrP, fremmet også FrPs forslag fra komiteen:

1. Nåværende stipend-/kompensasjonsordning for kjøp av bærbar datamaskin til bruk i videregående opplæring videreføres.
2. Fylkestinget vil se på eventuelle justeringer av stipendsatsene for denne ordningen i forbindelse med økonomiplanbehandlingen.

Janne Sjelmo Nordås, SP, fremmet SP og Høyres forslag fra komiteen:

1. Fylkestinget mener at dagens ordning for bærbare datamaskiner i den videregående skolen skal videreføres.
2. Fylkestinget ber om en gjennomgang av ordningen mot slutten av denne fylkestingsperioden.

Votering:

FrPs forslag til punkt 1 fikk 23 stemmer og falt.

FrPs forslag til punkt 2 fikk 23 stemmer og falt.

Fellesforslaget fra SP og Høyre punkt 1 fikk 23 stemmer og falt.

Fellesforslaget fra SP og Høyre punkt 2 fikk 23 stemmer og falt.

Komiteinnstillinga vedtatt mot 23 stemmer.

Vedtak:

1. Nåværende stipend- /kompensasjonsordning avvikles. Ordninga erstattes med at Nordland fylkeskommune ved de videregående skolene eier datamaskinene, og der alle elevene/lærlingene betaler egenandel som tilsvarer den summen opplæringslova hjemler.
2. Ny ordning innføres fullt ut for VG1 fra og med skoleåret 2009-2010. Det vil ikke være anledning for elevene å bruke egen, bærbar datamaskin, dog med følgende unntak:

- I de tilfeller fylkeskommunale tjenestemenn har informert grunnskoleelever og/eller deres foresatte om at tidligere ordning videreføres, vil privat datamaskin kunne brukes, og det vil bli utbetalt stipend på kr. 4.000. Det må fremlegges faktura for kjøp av datamaskin i perioden 1. januar – 20. april 2009.
3. Fylkesrådet får fullmakt til å godkjenne eventuelle alternative løsninger pga praktiske og pedagogiske forhold, bl.a. utstyrløsninger for utdanningsprogrammet medie- og kommunikasjon.
  4. Som hovedordning overtar den enkelte elev datamaskinen vederlagsfritt etter fullført videregående skole (tre år). De som slutter etter to år på yrkesfaglige utdanningsprogram, kan overta maskinen mot å betale egenandel for et tredje år.
  5. Fylkestinget tar til etterretning at fylkesrådet har bedt administrasjonen om å sette i gang en del praktisk arbeid for å forberede en eventuell omlegging av stipendordninga; så som informasjon til elever og foresatte, kvalitetssikring av forberedende tiltak og samarbeid med andre fylkeskommuner om anbud.

UTREDNING

Bakgrunn

Bakgrunnen for saka er innfløkt og omhandler nasjonale og fylkeskommunale styringsdokumenter. Beslutningene og føringene i disse vil bli utdypet nedenfor. Styringsdokumentene er som følger:

	Nasjonale styringsdokumenter			Fylkeskommunale styringsdokumenter	
1	St.meld.nr 30 (2003 – 2004) <i>Kultur for læring</i> I fortsettelsen referert til som Kunnskapsløftet	Juni 2004			
2	Soria Moria erklæringen – annonsering av gratis læremiddelordning	Høst 2005	3	FT – sak 15 – 2005 Strategisk plan for digital kompetanse	Februar 05
4	St.prop.nr 1, Statsbudsjettet for 2007 (Finansiering av gratis læremidler)	Oktober 2006	5	FT- sak 39 – 2006, <i>Gjennomføring av Kunnskapsløftets krav om digital kompetanse som grunnleggende ferdighet i videregående opplæring.</i> (Første kull i Kunnskapsløftet, 2006 - 2007 ble pålagt av Nordland fylkeskommune å kjøpe egen datamaskin)	Februar 06
			6	FT-sak – 37 – 2007, <i>Erfaring med innføring av obligatorisk bærbar datamaskin - Melding¹</i>	April 2007
			7	Tertialrapport II 2007 Beslutning om elevstipend/kompensasjon for bruk av egen datamaskin i opplæringa, (2. kull i Kunnskapsløftet, 2007 – 2008)	Oktober 2007
8	Endring av § 3.1 i Opplæringslova og § 19.6 i Forskriftene	Juni 2007	9	Videreføring av stipendordninga for 3. kull i Kunnskapsløftet, 2008 - 2009	
10	St.meld.nr. 31 (2007 – 2008) <i>Kvalitet i skolen</i>	Juni 2008	11	Notat i fylkesrådet , Avvikling av elevstipend/kompensasjon for bruk av egen datamaskin i opplæringa – skisse til nyordning	Februar 2009

1.1 Nordland fylkeskommune

I forkant av iverksettinga av Kunnskapsløftet (fra skoleåret 2006 – 2007) vedtok Nordland fylkeskommune *Strategisk plan for digital kompetanse*. Den strategiske planen omhandler hvilke utfordringer Nordland fylkeskommune har for at våre elever skal bli digitalt kompetente. Den strategiske planen er nøye knytta til innholdet i Kunnskapsløftet. Målet med å få digitalt kompetente elever i Nordland, ble fulgt opp av Fylkestinget i FT-sak 39 – 2006, *Gjennomføring av Kunnskapsløftets krav om digital kompetanse som grunnleggende ferdighet i videregående opplæring*. Prinsippet om obligatorisk bruk av bærbar datamaskin i videregående opplæring i Nordland ble da vedtatt. Problemet den gang var at kostnadene ved kjøp var betydelige. Dette ble forsøkt løst ved at fylkeskommunen forhandlet fram en gunstig avtale som elevene kunne benytte seg av ved kjøp av datamaskiner.

¹ Vedtaket i saka pkt.2: "Fylkesrådet tar stilling til ordning for bruk av bærbare datamaskineer for elevene skoleåret 2007/2008 når endringene i opplæringsloven i forbindelse med gratis innføring av læremidler er kjent"

Fylkestinget behandla FT-sak 37 – 2007, *Erfaring med innføring av obligatorisk bærbar datamaskin - Melding* og ba fylkesrådet om å "...ta stilling til ordning for bruk av bærbare datamaskiner for elevene skoleåret 2007/2008 når endringer i opplæringsloven i forbindelse med innføring av gratis læremidler var kjent."² Ny opplæringslov ble vedtatt i juni 2007, jf neste punkt. Fylkesrådet innarbeida finansiering av stipend/kompensasjon for elevene for bruk av egen datamaskin på 4000 kroner i FT-sak 100 – 2007, Tertialrapport II.

Finansiering av ordninga, som da hadde en ramme på 14 millioner kroner, foregikk ved innsparing i utdanningssektoren, jf punkt 7 i tabellen ovenfor.

De som hadde datamaskin fra før, fikk samme beløp som stipendsatsen i kompensasjon. Denne ordninga ble vel mottatt og bruk av ikt i undervisninga var etter andre året med obligatorisk bruk av datamaskin i opplæringa, kommet for å bli i de videregående skolene i Nordland.

Ordninga ble videreført for skoleåret 2008 – 2009.

Hovedbegrunnelsen for nå å legge om fra stipend./kompensasjonsordning for bruk av egen datamaskin til at fylkeskommunen eier datamaskinene, er i hovedsak pedagogisk. Men prisfallet på datamaskiner med inntil 40%, spiller en betydelig rolle. Dette er det gjort rede for i punkt 3, Konsekvenser.

1.2 Nasjonalt nivå

Kunnskapsløftet ble innført av regjeringa Bondevik II, med bred tilslutning fra Stortinget. De første elevene i Kunnskapsløftet begynte i videregående skole høsten 2006. Høsten 2005 ble det regjeringsskifte og *Soria Moria-erklæringen* fra «den rødgrønne regjeringa» inneholdt bl.a. forpliktelsen om at elever i videregående skole skulle få gratis læremidler i løpet av stortingsperioden. Ordninga med gratis læremidler ble vedtatt høsten 2006 med iverksetting fra skoleåret 2007 – 2008. For at de første elevene i Kunnskapsløftet skulle få nyte godt av ordninga, bestemte regjeringa at ordninga først skulle gjelde for vg2-elevene. Ordninga fikk følgende innføringstakt:

- 2007 – 2008 vg2
- 2008 – 2009 vg3
- 2009 – 2010 vg1

Parallelt med at gratis læremidler ble vedtatt, pågikk endring av opplæringslova.

”**Formålsparagrafen**” § 3.1 har følgende ordlyd, siste ledd:

”Opplæringa i offentlig vidaregåande skole eller i lærebedrift er gratis. Fylkeskommunen har ansvaret for å halde elevane med nødvendig trykte og digitale læremiddel og digitalt utstyr. Elevane kan ikkje påleggast å dekke nokon del av utgiftene til dette utover det som følgjer av forskrift. Fylkeskommunen kan påleggje elevane, lærlingane og lære kandidatane å halde seg med anna individuelt utstyr som opplæringa til vanleg gjer det nødvendig å ha. Departementet gir nærmare forskrifter.”

Paragrafen blir utdypet i **Forskriftene** § 19 –6, Økonomisk ansvar for utgifter til nødvendige trykte og digitale læremiddel og digitalt utstyr

---

² Jf punkt 2 i vedtaket.

”Frå 1. august 2007 skal skoleeigar halde elevane på vidraegåande trinn 2 med nødvendige trykte og digitale læremiddel og digitalt utstyr. Frå 1. august gjeld ansvaret for elevar på vidaregåande trinn 3 og frå 1. august 2009 gjeld ansvaret for vidaregåande trinn 1.

Dersom skoleeigar organiserer opplæringa på ein slik måte som krev at elevane må ha berbar pc, kan skolen krevje eigenandel frå eleven for å dekkje delar av kostnaden for pc-en. Eigendelen kan ikkje setjast høgare enn den lågaste stipendsatsen i det årlege ikkje-behovsprøvde læremiddelstipendet. Etter vidaregåande skole skal eleven få behalde pc-en.

Elevar som ikkje fullfører opplæringa skal få tilbod om å kjøpe pc-en Samla betaling kan ikkje overstige tre gongar den lågaste stipendsatsen i det årlege ikkje-behovsprøvde læremiddelstipendet berekna på avbrotstidspunktet.”³

Fra og med skoleåret 2009 – 2010 gjelder læremiddelordninga for første gang vg1-elevane.

Dermed kan fylkesrådet følge opp fylkestingets vedtak i FT – sak 37 – 2007, *Erfaring med innføring av obligatorisk bærbar datamaskin – Melding*. Nordland fylkeskommune kan kjøpe inn datamaskiner til alle vg1 – elevane og kreve elevane for egenandel. Egenandelen beløper seg i dag på 820 kroner per år.⁴ Over to år betaler hver elev 1640 kroner i egenandel, over tre år 2460 kroner. Disse beløpene betyr at utgiftene per maskin som fylkeskommunen kjøper, kan reduseres med egenandelen hver elev betaler. Dette er redegjort for nedenfor i punkt 2.3. Eleven kan overta datamaskinen etter de retningslinjene forskrift § 19 – 6 fastsetter.

1.3 Konkludering av 1.1 og 1.2

Nordland fylkeskommune lå i forkant når det gjaldt innføring av obligatorisk bruk av datamaskin i opplæringa. For å kunne makte denne omlegginga første året (2006 – 2007), måtte elevane selv ta kostnadene ved å kjøpe bærbar datamaskin. Skoleåret 2007 – 2008 og 2008 – 2009 fikk vg1-elevane stipend/kompensasjon for å bruke egen datamaskin i opplæringa. Ut fra pedagogiske vurderinger er heller ikke denne ordninga optimal.

Problemstilling

Det er viktig å ha klart for seg at ordninga med obligatorisk bruk av datamaskin i opplæringa ligger fast. Forslaget om å avvikle elevstipend/kompensasjon for å bruke egen datamaskin i opplæringa, kommer som en følge av at læremiddelordninga fra og med skoleåret 2009 - 2010 gjelder vg1-elevane. *Opplæringslovens §3.1 og Forskriftens § 19– 6* tar høyde for at skoleeier kan kreve egenandel fra eleven når skoleeier låner ut datamaskin. For første gang siden innføringa av Kunnskapsløftet er det sammenfall mellom obligatorisk bruk av datamaskin i opplæringa i Nordland og skoleeiers mulighet til å kreve egenandel fra elevane for bruk av datamaskin.

Konsekvenser

Pedagogiske fordeler/ulemper

Samme type maskin vil sikre at alle elevane har maskin og programvare som er kvalitetssikra. Samme type maskin vil gi større trygghet til læreren og undervisninga og veiledninga av elevane vil dermed bli mer effektiv. Identisk oppsett av programvare for alle maskinene vil sikre at elevane har den programvaren skolene fastsetter som obligatorisk.

---

³ Tidligere fylkesråd for utdanning, Rolf Knoph, var flere turer i Utdanningsdepartementet for å få på plass innholdet i forskrift 19 – 6.

⁴ Laveste stipendsats i dag, jf. Forskrift § 19 - 6

Standardisering av innholdet på datamaskinen vil gjøre det langt enklere å stille krav til elevene om å ta vare på programvaren og at det pedagogiske innholdet får prioritet. Dersom programvaren ved et uhell forsvinner, vil det være enkelt å reinstallere standard oppsett. Ved havari av datamaskin har skolen reservemaskiner som elevene kan låne i den tiden det er behov for det. Dette betyr at en unngår lange avbrudd i bruk av datamaskinen i reparasjonstiden. Alle disse forholdene vil gi bedre læringsmiljø. Elevene får dessuten likt utstyr som ivaretar sosial utjamning.

På den andre siden vil nok enkelte elever med høy digital kompetanse kanskje oppleve at standardisering virker begrensende på læringsutbyttet. Dette forholdet bør holdes under oppsikt dersom Nordland fylkeskommune velger å eie elevmaskinene.

Ved at elevene får muligheten til å overta datamaskinene etter endt opplæring er det sannsynlig at elevene vil være motivert for å ta vare på maskinen.

Administrative fordeler/ulemper

Fordelene ved at Nordland fylkeskommune eier datamaskinene, vil være at antall maskiner som skal bestilles samsvarer med årets antall elever. Dette betyr at vi kan sette inn bestilling i god tid før vg1- elevene begynner på skolen. Maskinene kan klargjøres før elevene kommer, registreres og utstyres med standard programvare, Eleven får tilsendt elevavtale og betalingsvarsel samtidig som han/hun mottar beskjed fra skolen om opptak som elev. Maskinen levers ut når det kan dokumenteres at han/hun har undertegnet elevavtalen og betalt egenandelen. De praktiske ordningene vil bli klargjort i løpet av vårhalvåret, jf punkt 5.1 Kvalitetssikring.

Ulempen er at Nordland fylkeskommune må opprette et register der eleven knyttes til datamaskinens serienumer eller lignende. Videre får Nordland fylkeskommune ansvar for å kreve inn egenandelen for tre årskull. Dette er forhold som følges opp når den praktiske ordninga klargjøres.

Økonomiske fordeler

Siden 2006 har det skjedd store endringer med hensyn til pris og kapasitet. Avvikling av elevstipend/kompensasjon for bruk av egen datamaskin er i dag økonomisk gunstig for Nordland fylkeskommune.

Med utgangspunkt i ramma, som i dag er på 15.2 millioner kroner, vil kostnadene kunne reduseres ved at Nordland fylkeskommune selv eier datamaskinene. Prisoverslaget nedenfor tar utgangspunkt i en pris det vil være mulig å oppnå gjennom anbudsrunder – 3800 kroner per maskin. Beregninga tar videre utgangspunkt i følgende elevtall: 3500 elever på vg1, 3000 elever på vg2 og 2000 elever på vg3. Det er i tillegg lagt inn 500 lærlinger for vg3.⁵ Elevstipendet som alle elevene mottar, er per dags dato 820 kroner.

---

⁵ Det faktiske elevtallet for 2008 – 2009 er for vg1, 3771 elever, for vg2, 3127 elever og for vg3, 1982 elever

Det er tatt høyde for at skolene skal ha et visst antall maskiner i reserve som kan lånes ut når en maskin må repareres eller erstattes.

Elevdatamaskiner

År	2009	2010	2011	2012	2013
Budsjett	15 200 000	15 200 000	15 200 000	15 200 000	15 200 000
Innkjøp	-14 440 000	-14 440 000	-14 440 000	-14 440 000	-14 440 000
VG1 bet.	3 116 000	3 116 000	3 116 000	3 116 000	3 116 000
VG2 bet.		2 460 000	2 460 000	2 460 000	2 460 000
VG3 bet.			1 640 000	1 640 000	1 640 000
Innsparing	3 876 000	6 336 000	7 976 000	7 976 000	7 976 000

Disse summene er samordna med de tallene som er lagt inn i forberedelsene til økonomiplanen. Prisen på datamaskinene er foreløpig anslagsvis. Det er først når anbudsrunderen er fullført, at det er mulig å legge eksakte tall på bordet. Anbudsrunderen det vises til i dette dokumentet, har frist i slutten av mars 2009. Det som imidlertid er klart, er at kostnadene kan reduseres betydelig, sammenligna med dagens ordning.

Alternative modeller for fylkeskommunal eie av elevmaskiner

- Avvikling av stipendordninga fra og med skoleåret 2009/2010 – fylkeskommunen eier maskinene. Obligatorisk for alle vg1-elever å bruke fylkeskommunal datamaskin. Elevene betaler det "lågaste stipendsatsen i det årlege ikkje-behovsprøvde læremiddelstipendet" for datamaskinen per år
- Avvikling av stipendordninga fra og med skoleåret 2009/2010 – fylkeskommunen eier maskinene. Elever som ønsker å bruke egen maskin får anledning til det, men får ikke stipend. Prinsippvedtak om at alle vg1-elever fra og med skoleåret 2010/2011 skal bruke fylkeskommunal datamaskin

Begge alternativene forutsetter anbudsrunder.

Erfaringene fra andre fylkeskommuner viser at alternativ 1 er den ordninga som er enklast å administrere for fylkeskommunene. **En blandingsordning som gir muligheter for elever å bruke egne maskiner første året, viser seg å være langt mer uforutsigbar.** Oppland fylkeskommune vedtok at fylkeskommunen skulle eie datamaskinene inneværende skoleår, men tillot de elevene som ønsket det å bruke egen maskin. Ved inntaket i fjor ba de elevene om å melde fra om de ønsket å bruke egen datamaskin når de mottok elevplass. Svarprosenten ble lav og vanskeliggjorde bestillingsprosessen. Mange skoler kom seint i gang med databruk. Fra og med neste skoleår skal alle elevene i Oppland, bruke fylkeskommunale maskiner.

I tillegg oppstår det uklårheter med hensyn til ansvar for skader når elevene bruker egen maskin.

Kvalitetssikring

For at det skulle være praktisk mulig å realisere ei eventuell omlegging av stipendordninga i tråd med det som skisseres i utredningen, måtte forberedelser igangsettes før fylkestinget tok stilling til saka. Fylkesrådet har derfor godkjent at administrasjonen arbeider med den praktiske planlegginga av ei eventuell ny ordning. For å kvalitetssikre stegene i prosessen har ei lita tverretattlig arbeidsgruppe blitt oppretta og har fått ansvar for gjennomgang av tilbudene, klargjøre bestilling av maskiner og programvare, klargjøre elevavtaler, avklare administrasjon av egenandel, avklare eventuell forsikringsordning, informasjonsopplegg med mer. Arbeidsgruppa har trukket inn ressurspersoner etter behov.

Anbudsrunde

For å kunne gjøre det mulig for Nordland fylkeskommune å avvikle nåværende ordning med stipend/kompensasjon for bruk av egen datamaskin, måtte prosess med anbudsrunde igangsettes før den politiske behandlinga av eventuell ny ordning. For å gi muligheter til dette, godkjente leder av fylkesrådet i Nordland anbudssamarbeid med Buskerud, Telemark og Vestfold (BTV), der Nordland fylkeskommune får opsjon i den anbudsrunnen de utlyser i disse dager. Anbudet har totalt et volum på ca 50 000 maskiner.⁶ Dersom fylkestinget vedtar å avvikle stipendordninga, kan Nordland fylkeskommune benytte seg av fellesavtalen som har blitt inngått. Dersom dette ikke er aktuelt, legges ballen død.

Vi har vært i kontakt med Oppland fylkeskommune som deltar i innkjøpssamarbeidet med BTV på andre året. Ifølge Oppland fylkeskommune har de udelt positive erfaringer med samarbeidet. Erfaringene en høstet fra forarbeidet med anbudsdokumentene og selve prosessen i fjor, har blitt brukt til å forbedre årets anbudsdokumenter og anbudsprosess.

Forankring av ny ordning

Skolene, fagorganisasjonene og Elevorganisasjonen er invitert til å komme med synspunkter og innspill om ny ordning.

Ekstern informasjon

Informasjon til allmennheten om ny ordning er ledet av informasjonstjenesten. Målgruppa er først og fremst ungdom som søker videregående skole og deres foreldre. Budskapet vil være informasjon om den nye ordninga, at ordninga er pedagogisk begrunna, at elevene får et bedre læringstilbud, at starten på skoleåret blir bedre, at ordninga ivaretar sosial utjamning og at elevene stilles likt med hensyn til utstyr. Informasjonen har vært tydelig på at det ikke lenger gis stipend eller kompensasjon for bruk av egen datamaskin i opplæringa.

Konklusjon

Ut fra pedagogiske, administrative og økonomiske grunner er det ønskelig at stipend-/kompensasjonsordninga avvikles. Ordninga erstattes med et opplegg der Nordland fylkeskommune ved de videregående skolene eier datamaskinene og der alle elevene/lærlingene betaler egenandel som tilsvarer ”den lågaste stipendsatsen i det årlege ikkje-behovsprøvde læremiddelstipendet”.

Dersom en slik ordning velges kan eleven overta datamaskinen vederlagsfritt etter fullført videregående skole (tre år). De som slutter etter to år på yrkesfaglige utdanningsprogram, kan overta maskinen mot å betale ”den lågaste stipendsatsen i det årlege ikkje-behovsprøvde læremiddelstipendet” for et tredje år. Det bør utarbeides retningslinjer og rutiner for hvilke rettigheter elever har som ikke omfattes av hovedordninga som er skissert her.

---

⁶ Innkjøpssamarbeidet i BTV omfatter Buskerud, Telemark, Vestfold, Hedmark og Oppland